

København, 17. april 2023

Høringssvar om forsøgsudsætning i Danmark af genetisk modificerede kartofler med ændret stivelsesindhold

NOAH henstiller til, at forsøg af denne type som minimum udføres indendørs, hvor der ingen risiko er tilstede for krydsbestøvninger eller spredning af gener i omgivelserne.

NOAH har en række kommentarer til denne forsøgsudsætning af genetisk modificerede kartofler.

En gennemlæsning af materialet viser, at der er taget mange fine hensyn for at sikre, at generne ikke spredes og at materiale håndteres effektivt. Det er positivt at læse, at de omgivende rækker af ikke-modificerede kartofler destrueres. Men vi er uenige i den adskillelse, der er krævet i forhold til den omgivende mark og natur. Denne afstand er så kort, at spredning af gener kan ske, såfremt der ved afklipning af blomster overses nogle – eller planterne har udsendt pollen inden dette sker. Kartoflerne beror delvis på spredning med vind og i mindre grad af solitære bier, feks. Humlebier. Med den korte afstand, der er fastsat fra forsøgsudsætningen til omgivelserne, er dette ikke tilstrækkeligt, såfremt blomster overses i forbindelse med afklipning eller har afgivet pollen, inden denne finder sted.

Grundlæggende mener NOAH, at der skal langt flere undersøgelser til, som kan afsløre, hvorvidt de mekanismer, som kartoflerne modificeres med, kan danne uønskede ændringer/mutationer. Mekanismen er lanceret som en præcisionsmetode, men det er fuldt ud tydeligt i dag, for dem der ønsker at finde dataene, at den ikke er så præcis som forventet, og forårsager andre ændringer, som på ingen i dag er til at kontrollere for hverken forskere eller forældre.

De systemer, som sikrer vores arv, er langt mere komplicerede og interaktive, end vi forventer og kender til. Derfor er en langt større indsigt i de komplicerede mekanismer absolut nødvendigt, for at forstå, hvad der sker - og sikre, at der ikke forekommer uønskede sidevirkninger.

Vi har i Danmark et meget velfungerende økologisk jordbrug med en stor produktion af bl.a. kartofler. En udbredelse af genmodificerede afgrøder, vil skabe risiko for kontaminering af økologiske afgrøder, da afstanden fra GMO-afgrøder til økologiske afgrøder ikke er tilstrækkelig til at sikre det økologiske landbrug mod kontaminering med GMO-afgrøder. Især ikke for en afgrøde, som benytter sig af vindbestøvning.

Vi mener, det er af største vigtighed at beskytte vores økologiske produktion, som er en overskudsgivende produktion.

Derfor mener vi, at forsøg af denne type bør udføres indendørs, hvor der ingen risiko er tilstede for krydsbestøvninger eller spredning af gener i omgivelserne.

Med venlig hilsen
NOAH

Kontakt: Inge Ambus og June R. Bresson - june@noah.dk